

К.в.н. Соловійова Л.М., Ангіпов А.А.,

к.б.н. Пономар С.І., Мазурик Л.А.

Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ТА ВЕТСАНОЦІНКА ЗА СПАРГАНОЗУ СВИНЕЙ

У жовтні 2007 р. на кафедрі паразитології та фармакології Білоцерківського НАУ було доставлено шматки м'яса й сала для ідентифікації паразитів, виявлених у тушах забитих свиней із приватного сектора м. Кривий Ріг Дніпропетровської області (2 проби). Попередньо ці проби були доставлені у лабораторію Центрального ринку Держинського району для проведення ветеринарно-санітарної експертизи.

У даних пробах ми виявили біло-жовтого кольору непрозорих паразитів червоподібної форми завдовжки від 2 до 15 см товщиною 0,1-0,5 см. Потоншені ділянки тіла паразитів були розслабленими і чергувалися з скороченими потовщеними, що мали поперекові складки. Потоншені були гладенькі і дещо округлі. Передній кінець тіла був скорочений і потовщений, незначно повернутий у бік і не вирізнявся від тіла. Добре видно було ботріальну щілину. При легкому натисканні покривним склом у тілі паразита помітні каналні екскреторної системи. У салі паразити розташовувалися у сполучнотканинних капсулах з вираженим червоним обідком.

Отже, встановлено, що ці гельмінти є личинками плероцеркоїдами *Sparganus spirometra erinacei*.

Джерело інвазії та фактори її передачі не виявлені. В одному випадку свиноматка паслася коло ставка і, можливо, зайшла на мілководдя. У неї відмічали поганий апетит, періодичну млявість.

У свинині спаргануми залишаються живими при варінні шматків м'яса масою 0,5 кг протягом години, при просолюванні у 20 %-му розчині кухонної солі та заморожуванні при температурі від -8 до -10 °С протягом 48 год, у холодильнику при температурі 4-6 °С - 13-14 днів, у фізіологічному розчині при кімнатній температурі - до 3 діб.

Прижиттєвий діагноз та заходи боротьби із спарганозом не розроблені. Як правило, спарганоз у проміжних живителів виявляється при знятті шкіри й огляді туш. Найчастіше спаргануси знаходяться у

...сполучнотканинній капсулі. При нагріванні шматків м'яса спаргануси вивозають з них назовні. З метою профілактики спірометрозу м'ясо, уражене спарганусами, не рекомендується згодовувати м'ясоїдним без надійного проварювання. При інтенсивній інвазії туші утилізують. З уражених туш не рекомендується виготовляти копчення [1-3].

При передзабійній діагностиці враховують епізоотологічні дані, клінічні ознаки (виснаження, пухлини підшкірної клітковини, відставання в рості, запор, пронос).

На післязабійній діагностиці проводять огляд підпахвинної ділянки, підшкірної клітковини, жирової тканини, внутрішніх органів, черевної і тазової порожнини на наявність плероцеркоїдів.

При знаходженні 1-3 плероцеркоїдів в підшкірній клітковині, м'язах, внутрішніх органах при відсутності свищевих ходів проводять зачистку. Тушу відправляють на промислову переробку, уражені внутрішні органи утилізують, не уражені - проварюють. У випадку знаходження свищевих ходів та поганий вгодованості тушу утилізують. При знаходженні більше 4 плероцеркоїдів тушу також утилізують.

Література:

1. Поживіл А.І., Горжеєв В.М. Спарганоз свиней // Вет. медицина України. - 2001. - № 5. - С. 28-29.
2. Боровков М.Ф., Быков А.А. Спарганоз дикого кабана // Ветеринария сельскохозяйственных животных. - Москва, 2007. - № 1. - 2007. - С. 44-48.
3. Спирометроз (спарганоз) животных и человека / В.В.Горохов, А.В.Успенский, А.А.Максимов и др. // Ветеринария. - 2001, № 12. - С. 13-15.